

Wytyczne dla Państwa- Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
oraz
Norweskiego Mechanizmu Finansowego
2004 - 2009

**Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009**
Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

1. WSTĘP	3
2. RAPORTOWANIE DO KRAJOWEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO NA POZIOMIE BENEFICJENTA (WNOSKODAWCY).....	3
2.1 SPRAWOZDANIE OKRESOWE Z REALIZACJI PROJEKTU	3
2.2 SPRAWOZDANIE ROCZNE Z REALIZACJI PROJEKTU	4
2.3 SPRAWOZDANIE KOŃCOWE Z REALIZACJI PROJEKTU.....	4
3. RAPORTOWANIE KRAJOWEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO DO BMF.....	5
3.1 SPRAWOZDANIE OKRESOWE Z REALIZACJI PROJEKTU, SPRAWOZDANIE ROCZNE Z REALIZACJI PROJEKTU, SPRAWOZDANIE KOŃCOWE Z REALIZACJI PROJEKTU	5
3.2 WSPÓŁPRACA MIĘDZY KRAJOWYM PUNKTEM KONTAKTOWYM A BMF	5
3.3 ROCZNE SPOTKANIE I ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO.....	6
ANEKS I – WZÓR OKRESOWEGO RAPORTU Z REALIZACJI PROJEKTU	8
ANEKS II – WZÓR ROCZNEGO RAPORTU Z REALIZACJI PROJEKTU.....	8

**Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009**
Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

1. Wstęp

Artykuły 5.1, 5.2 oraz 7.1 Zasad i Procedur wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG oraz Zasad i Procedur wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego, odnoszą się do wytycznych w sprawie raportowania i monitorowania.

Zgodnie z Artykułem 1.4 Zasad i Procedur wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG oraz Zasad i Procedur wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Artykułem 4.6 Memorandum of Understanding wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG oraz Memorandum of Understanding wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Krajowy Punkt Kontaktowy jest odpowiedzialny za monitorowanie i raportowanie.

Niniejsze wytyczne mają na celu zaprezentowanie zasad i procedur dotyczących monitorowania i raportowania. Niniejszy dokument nie obejmuje natomiast działań związanych z monitoringiem zewnętrznym prowadzonym przez Biuro Mechanizmów Finansowych (BMF).

Niniejsze wytyczne stanowią integralną część całości wytycznych dotyczących wdrażania obu mechanizmów finansowych i należy je interpretować w połączeniu z innymi wytycznymi.

2. Raportowanie do Krajowego Punktu Kontaktowego na poziomie beneficjenta (wnioskodawcy)

System raportowania i monitorowania stworzony w Państwach - Beneficjentach powinien umożliwić Krajowemu Punktowi Kontaktowemu monitorowanie postępu realizacji projektów, stanowić podstawę do przygotowywania i weryfikacji wniosków o płatność przez Instytucję Płatniczą, przekazywanych do BMF, stanowić podstawę dla Krajowego Punktu Kontaktowego do raportowania do BMF, zarówno na poziomie projektu, jak i Państwa-Beneficjenta, a także ułatwiać pracę krajowym jednostkom kontrolnym. Z uwagi na fakt, że raportowanie do Krajowego Punktu Kontaktowego na poziomie beneficjenta (wnioskodawcy) stanowi podstawę do raportowania do BMF przez Krajowy Punkt Kontaktowy, ważne jest, aby raportowanie na poziomie wnioskodawcy odbywało się w zgodzie z wytycznymi przekazanymi przez BMF.

2.1 Sprawozdanie okresowe z realizacji projektu

Sprawozdanie okresowe z realizacji projektu sporządzone przez beneficjenta będzie służyło Instytucji Płatniczej za podstawę do przygotowania i przekazywania wniosków o refundację poniesionych wydatków¹ do BMF i zostanie wykorzystane do monitorowania przez Krajowy Punkt Kontaktowy postępów w realizacji projektu.

Wzór sprawozdania okresowego z realizacji projektu został przedstawiony Załączniku 1. Sprawozdanie okresowe z realizacji projektu sporządzone przez beneficjenta dla Krajowego Punktu Kontaktowego składa się, m.in. z sekcji zawierającej wnioski o płatność oraz części poświęconej postępom w realizacji projektu. Sprawozdanie okresowe realizacji projektu

¹ W celu uzyskania dalszych informacji proszę zobaczyć Wytyczne ws. Wydatkowania.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009

Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

(wniosek o płatność) powinno obejmować okres przynajmniej trzech ostatnich miesięcy kalendarzowych i zawierać skróconą informację nt. wydatków kwalifikowalnych odpowiednio w ramach pojedynczych projektów, programów (grup projektów) lub grantów blokowych.

W odniesieniu do postępów w realizacji projektu, sprawozdanie okresowe z realizacji projektu musi zawierać informacje na temat finansowego i realnego postępu. Raport musi porównywać faktyczne wydatki z planowanymi oraz faktyczny postęp z planowanym, zgodnie z planem wdrażania projektu. Jakikolwiek odchylenia od pierwotnego planu wdrażania muszą być opisane i należycie uzasadnione.

Sprawozdanie okresowe z realizacji projektu musi zawierać informacje na temat postępu w osiągnięciu określonych ilościowo celów dla wskaźników Rezultatu. Dodatkowo, raport musi zawierać potwierdzenie współfinansowania krajowego.

Część poświęcona postępom w realizacji projektu weryfikowana jest przez Krajowy Punkt Kontaktowy. Krajowy Punkt Kontaktowy przesyła raport do Instytucji Płatniczej, która sprawdza sekcję zawierającą wniosek o płatność i wydaje poświadczenie współfinansowania.

2.2 Sprawozdanie roczne z realizacji projektu

Sprawozdanie roczne z realizacji projektu, sporządzone przez beneficjenta, służy Krajowemu Punktowi Kontaktowemu za podstawę do przygotowania i przekazania do BMF rocznego raportu na temat projektów.

Sprawozdanie roczne z realizacji projektu *nie* jest związany z płatnościami. Obejmuje on okres 12 miesięcy. Pierwszy okres raportowania rozpoczyna się od daty przyznania dofinansowania. Krajowy Punkt Kontaktowy powinien otrzymać roczne raporty z realizacji projektu nie później niż miesiąc po tym, jak upłynął okres raportowania.

Wzór sprawozdania rocznego z realizacji projektu został przedstawiony w Załączniku 3. Sprawozdanie roczne z realizacji projektu musi zawierać krótkie informacje na temat postępu finansowego w roku sprawozdawczym, jak również skumulowane dane na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego. Raport musi porównywać faktyczne wydatki z planowanymi oraz faktyczny postęp z planowanym, zgodnie z planem wdrażania projektu. W kwestii różnic między planowanym postępowaniem a faktycznym, sprawozdanie musi opisywać możliwe skutki odchyleń dla projektu, analizować powody odchyleń i proponować plan działań, przewidujący postępowanie w przypadku odchyleń.

Sprawozdanie roczne z realizacji projektu musi zawierać informacje na temat postępu w osiągnięciu celów dla wskaźników Rezultatu i Celu krótkookresowego² oraz obejmować kwestie przekrojowe istotne dla projektu. Raport musi także odnosić się do ryzyka i zarządzania ryzykiem, a w szczególności: czy poczynione założenia okażą się realne, jakie nowe ryzyko może się pojawić i jakie działania zostały podjęte/ są planowane, by pokonać lub zmniejszyć to ryzyko.

2.3 Sprawozdanie końcowe z realizacji projektu

² Jeśli ma zastosowanie

**Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009**

Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

Krajowy Punkt Kontaktowy powinien dostarczyć do BMF sprawozdanie końcowe z realizacji projektu. Ostatnia płatność jest dokonywana na podstawie sprawozdania końcowego z realizacji projektu i ostatniego sprawozdania końcowego z realizacji projektu. Odpowiednio, sprawozdanie końcowe z realizacji projektu i ostatnie sprawozdanie okresowe z realizacji projektu sporządzone przez beneficjenta powinny być podstawą do sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu Krajowego Punktu Kontaktowego przedkładanego do BMF oraz dla wniosku o refundację wydatków przygotowywanego przez Instytucję Płatniczą dla BMF.

Aby Krajowy Punkt Kontaktowy mógł przedstawić Biuru Mechanizmów Finansowych raport o zakończeniu projektu, powinien on otrzymać informacje od beneficjenta, zgodnie ze wzorem raportu o zakończeniu projektu, znajdującym się w Załączniku 5.

Raport o zakończeniu projektu musi poświadczать, że projekt został zrealizowany zgodnie z określonymi kryteriami, na bazie których przyznano dofinansowanie, którego szczegółowe warunki określono w Ofercie Pomocy i Umowie Finansowej (w tym w planie wdrażania projektu będącym załącznikiem do umowy finansowej). W ostatnim sprawozdaniu okresowym z realizacji projektu, beneficjent określa końcowe wydatki zakańczanego projektu. Sprawozdanie końcowe z realizacji projektu powinno przedstawiać i zawierać komentarze na temat całościowego rezultatu projektu w stosunku do planu pierwotnego, włączając w to osiągnięcie celów ustalonych dla wskaźników rezultatu, celu krótkookresowego i długoterminowego, kwestii przekrojowych, perspektyw dla trwałości korzyści, najważniejszej zdobytej wiedzy oraz wydawać opinię na temat jakichkolwiek niezbędnych działań następujących po zakończeniu projektu.

3. Raportowanie Krajowego Punktu Kontaktowego do BMF

3.1 Sprawozdanie okresowe z realizacji projektu, sprawozdanie roczne z realizacji projektu, sprawozdanie końcowe z realizacji projektu

BMF otrzymuje sprawozdanie okresowe z realizacji projektu razem z wnioskami o płatność z Instytucji Płatniczej.

sprawozdania roczne z realizacji projektu będą przekazane przez Krajowy Punkt Kontaktowy do BMF w ciągu 2 miesięcy po upływie okresu raportowania.

Przypadku sprawozdania okresowego z realizacji projektu, Krajowy Punkt Kontaktowy powinien, obok informacji uzyskanych od beneficjenta (patrz rozdział 2), dołączyć krótkie oświadczenie na temat skutków projektu.

3.2 Współpraca między Krajowym Punktem Kontaktowym a BMF

Krajowy Punkt Kontaktowy ustala co roku plan pracy z BMF, uwzględniając w szczególności roczne spotkanie z państwami – darczyńcami..

**Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009**

Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

3.3 Roczne spotkanie i roczne sprawozdanie z realizacji programu operacyjnego

W celu zapewnienia efektywnego wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, odbywają się roczne spotkania (i) między krajami EFTA EOG a każdym Państwem-Beneficjentem oraz (ii) między Norwegią a Państwem – Beneficjentem. Roczne spotkania w ramach obu Mechanizmów powinny być traktowane jako odrębne spotkania. Jednakże, z przyczyn praktycznych, z uwagi na kwestie wspólne dla obu Mechanizmów, będzie miało miejsce jedno wspólne spotkanie. W celu omówienia kwestii odnoszących się tylko do Norweskiego Mechanizmu Finansowego, tego samego dnia będzie się odbywało oddzielne spotkanie, bezpośrednio po wspólnym posiedzeniu. Pierwsze spotkanie powinno się odbyć nie później niż rok po wejściu w życie Memorandum of Understanding.³

Krajowy Punkt Kontaktowy organizuje roczne spotkania we współpracy z Biurem Mechanizmów Finansowych. Komisja Wspólnot Europejskich może być zapraszana na spotkania w charakterze obserwatora. Krajowy Punkt Kontaktowy opracowuje protokół ze spotkania.

Krajowy Punkt Kontaktowy przedstawia podczas rocznych spotkań sprawozdanie roczne nt. wdrażania Mechanizmów w danym Państwie -Beneficjencie. Formalnie, należy sporządzić jedno sprawozdanie dotyczące Mechanizmu Finansowego EOG i jedno – dotyczące Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Jednakże, z przyczyn praktycznych, z uwagi na kwestie wspólne dla obu Mechanizmów, oba te raporty mogą mieć wspólne części. Sprawozdania roczne są niezbędne dla zapewnienia postępu we wdrażaniu Mechanizmów Finansowych oraz zapewnienia, że postęp ten służy osiągnięciu ogólnego celu Mechanizmów.

Sprawozdania roczne muszą być przekazane wszystkim uczestnikom rocznego spotkania przynajmniej na 10 dni roboczych przed spotkaniem.

Sprawozdania roczne powinny udzielać jasnej informacji na temat wdrażania w okresie sprawozdawczym. Sprawozdania roczne dokonują przeglądu procesu wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w Państwie- Beneficjencie i zestawiają informacje, które Krajowy Punkt Kontaktowy uzyskał od beneficjentów i Instytucji Pośredniczących w ciągu danego roku. Powinny także zawierać plan wdrażania Mechanizmów w danym Państwie – Beneficjencie w okresie nadchodzącym. Podstawy programowe zawarte w Aneksie B i specyficzne formy pomocy, ujęte w Aneksie C Memorandum of Understanding są przedmiotem przeglądu podczas rocznego spotkania.

Sprawozdania roczne powinny obejmować m.in. następujące kwestie:

Postęp poczyniony w celu osiągnięcia ogólnego celu Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i postęp poczyniony w celu osiągnięcia określonych celów Państwa –Beneficjenta.

Sprawozdania powinny stanowić przegląd potencjału podstaw programowych w Państwie-Beneficjencie i projektów finansowanych w ramach Mechanizmów Finansowych pod kątem osiągnięcia przez nie ogólnych celów Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Sprawozdania powinny także przedstawiać postępy prac w osiągnięciu możliwych celów specyficznych dla Państw- Beneficjentów.

³ Odpowiednio, roczne sprawozdanie przedkładane na pierwszym rocznym spotkaniu będzie obejmowało okres krótszy niż 12 miesięcy.

**Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009**
Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

Sprawozdania powinny zawierać krótkie informacje na temat dystrybucji środków w poszczególnych obszarach i opisywać, w jaki sposób projekty finansowane w ramach Mechanizmów przyniosły korzyści dla danych obszarów priorytetowych.

Postępy w procesie wyboru projektów w Państwie - Beneficjencie

Sprawozdania powinny opisywać proces identyfikowania projektu i jego rezultaty (możliwość otrzymania środków z funduszu kapitału początkowego). Do sprawozdania powinna być dołączona kompletna lista wniosków otrzymanych przez Krajowy Punkt Kontaktowy w ciągu danego roku.

Wyżej wymieniona lista musi także obejmować wszystkie odrzucone projekty, tj. projekty, których ani Krajowy Punkt Kontaktowy, Instytucje Pośredniczące ani jakiegokolwiek inne instytucje, które otrzymały wnioski, nie przekazały do Biura Mechanizmów Finansowych. W przypadku odrzuconych projektów, sprawozdanie musi zawierać pełny tytuł projektu, wnioskowaną kwotę dofinansowania oraz precyzować wnioskodawców i obszar priorytetowy. Na prośbę Państw - Darczyńców, Krajowy Punkt Kontaktowy może zostać poproszony o dostarczenie uzasadnienia odmowy.

Postępy finansowe dotyczące zobowiązań i wydatkowania

Powinien zostać sporządzony krótki opis zaciągniętych zobowiązań i dokonanego wydatkowania. Zobowiązania powinny być porównane z założonym pułapem zobowiązań na dany rok. Przyczyny możliwych problemów odnoszących się do absorpcji i/lub wydatkowania powinny być szczegółowe i wnikliwie przeanalizowane. Zaproponowane powinny zostać także rozwiązania możliwych problemów.

Beneficjenci

Sprawozdania roczne powinny zawierać krótkie informacje na temat beneficjenta, tj. jakiego typu jednostki aplikowały/otrzymały dofinansowanie.

Grupy docelowe

Sprawozdania roczne powinny zawierać krótkie informacje na temat grup/jednostek, na które będą miały wpływ projekty finansowane przez oba Mechanizmy.

Zgodność z polityką wspólnotową i zagadnieniami prawnymi, w tym procedura przetargowa i zamówienia publiczne

Sprawozdania roczne powinny zawierać oświadczenie Krajowego Punktu Kontaktowego o zgodności projektu z polityką wspólnotową, w tym procedurą przetargową i zamówieniami publicznymi. Sprawozdania muszą zawierać informacje na temat przeszkód prawnych związanych ze wdrażaniem Mechanizmów Finansowych, które się pojawiły lub mogą się pojawić.

Kwestie przekrojowe

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy 2004 –2009

Wytyczne dla Państwa – Beneficjenta ws. Raportowania i Monitorowania

Sprawozdania powinny zawierać część poświęconą kwestiom przekrojowym. Powinna ona obejmować trzy wymiary zrównoważonego rozwoju, tj. środowiskowy, ekonomiczny i społeczny (w tym dialog społeczny i społeczne korzyści, a także ewentualne negatywne oddziaływanie). Powinno się tam także znaleźć odniesienie do kwestii równouprawnienia płci oraz dobrego zarządzania. Wreszcie, sprawozdania powinny oceniać wpływ, jakie projekty ma na współpracę dwustronną między krajami EFTA EOG i Państwem- Beneficjentem.

System zarządzania w Państwie – Beneficjencie

Krajowy Punkt Kontaktowy powinien w rocznych sprawozdaniach odnieść się do systemu zarządzania (Aneks A Memorandum) dla procesu wdrażania w Państwie - Beneficjencie oraz omówić możliwe problemy i zaproponować rozwiązania.

Świadomość wśród społeczeństwa

Roczne sprawozdania powinny opisywać działania informacyjne podejmowane w Państwie- Beneficjencie, zarówno pod względem ogólnych działań promocyjnych jak i działań promocyjnych projektu, jak to przewidują *Wytyczne ws. Promocji*. Po pierwsze, opis powinien stanowić całościową prezentację działań promocyjnych wykonywanych w danym okresie. Po drugie, opis ten powinien jak najlepiej określać rodzaje podejmowanych działań, grupy docelowe dla tych działań, jak również rezultat lub wpływ środków promocji.

Planowanie na kolejny rok: obszary interwencji i środki oraz plan pracy

Podstawy programowe zawarte w Aneksie B i specyficzne formy pomocy zawarte w Aneksie C Memorandum będą w razie potrzeby modyfikowane podczas rocznych spotkań. Plan pracy określający ważne etapy wdrażania Mechanizmów Finansowych w Państwie - Beneficjencie powinien być tworzony na rok następny.

Wzór sprawozdania rocznego z realizacji programu operacyjnego został przedstawiony w Załączniku 7.

Roczne raporty z postępu realizacji projektu (patrz punkt 2.2 i 3.1) otrzymane przez BMF w ciągu roku raportowania, będą stanowić integralną część rocznych sprawozdań prezentowanych podczas rocznych spotkań. Do rocznego sprawozdania będzie dołączony także plan audytu za przyszły rok oraz streszczenie raportów z audytu za rok raportowania.